

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 108/2019 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Juha Jokinen, sosiaali- ja terveysministeriö
- ylimatemaatikko Pertti Pulkkinen, sosiaali- ja terveysministeriö
- toimistopäällikkö Mikko Kuusela, Finanssivalvonta
- aktuaarijohtaja Ville Lilja, Tapaturmavakuutuskeskus TVK
- johtava asiantuntija Inna Aaltonen, Finanssiala ry
- sihteeri Sari Martikainen, Suomen Aktuaariyhdistys ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- sosiaali- ja terveysministeriö
- Työeläkevakuuttajat TELA ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vakuutusyhtiölakia, työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia, vakuutusten tarjoamisesta annettua lakia ja vakuutussopimuslakia.

Esityksessä ehdotetaan tarkennettavaksi vakuutusyhtiölaissa Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuuksia muille valvontaviranomaisille ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle eräissä tilanteissa. Kyse on tällöin toimilupahakemuksista tilanteissa, joissa tarkoituksena on rajat ylittävän vakuutusten tarjoamisen harjoittaminen, vakuutusyhtiön rahoitusedellytysten heikentymistä tai kehittymässä olevia riskejä koskevista tiedoista sekä eräistä sisäisiä malleja koskevista tiedoista. Esityksessä ehdotetaan myös säädettäväksi nimenomaisesti Finanssivalvonnan oikeudesta perustaa toimivaltaisten valvojen välinen yhteistoimintafoorumi sekä oikeudesta osallistua sellaisen toimintaan, jos sellaisen perustaa jokin muu valvontaviranomainen.

Valiokunnan mietintö TaVM 3/2020 vp

Lisäksi esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi vakuutusyhtiölain vakuutusmatemaatikkojen kelpoisuusvaatimuksia eurooppalaista kehitystä vastaavalla tavalla. Tarkennettavaksi ehdotetaan myös säännöksiä tasoitusmäärän ja volatilititeettikorjauksen laskennan yksityiskohdista.

Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi myös vähäisiä, lähinnä teknisluonteisia tarkistuksia työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin, vakuutusten tarjoamisesta annettuun lakiin ja vakuutuslainsäädäntöön.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Euroopan komissio on ehdottanut jäsenvaltioille lainsäädännöllisiä toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on vahvistaa eurooppalaisten finanssimarkkinoiden valvontaa sekä Euroopan valvontaviranomaisten ja järjestelmäriskikomitean asemaa. Samalla on haluttu edistää pääomamarkkinaunionin kehittämistä ja yhteismarkkinoiden toimintaa sekä finanssimarkkinoiden yhdentymistä ja rajat ylittävää rahoitustoimintaa. Tämän hallituksen esityksen sisältämällä muutosehdotuksilla on tarkoitus panna nämä toimet täytäntöön. Lisäksi hallituksen esityksessä ehdotetaan eräitä teknisiä, kansallisia muutoksia. Talousvaliokunta pitää ehdotettuja muutoksia tarpeellisina ja tarkoituksenmukaisina.

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille näkökohtia, joiden mukaan varojen ja velkojen arvostamista ja vastuuvastuun vakavaraisuuslaskennassa koskevat säännökset tulisi kirjoittaa hallituksen esityksestä poikkeavalla tavalla. Talousvaliokunta huomauttaa, että Solvenssi II -direktiivi on käytännössä täysharmonisoiva: kansallista harkintavaltaa sääntelyn sisältöön on hyvin vähän. Tämä vaikuttaa myös lainkohtien tekniseen kirjoitustapaan. Kansallisessa lainsäädännössä ei tule luoda pakottavasta sääntelystä poikkeavia tai niitä tulkitsevia säännöksiä. Talousvaliokunta pitää selvitetynä, että hallituksen esityksessä ehdotettu sanamuoto on perusteltu.

Edelleen valiokuntakäsittelyssä on tuotu esille huoli siitä, onko ehdotettu sääntely riittävän selkeä vakuutusmatemaatikoina toimivien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten osalta. Talousvaliokunta toteaa, että voimassa olevassa vakuutusyhtiölaissa (31 luvun 5 §) säädetään vakuutusmatemaatikon yleisestä kelpoisuudesta. Sosiaali- ja terveysministeriön asettama vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunta toteaa edellä kuvatussa lainkohdassa tarkoitettujen kelpoisuuden ja laatii vaatimukset 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen osoittamiseksi. Käytännössä siis vakuutusyhtiölain 31 luvun 5 §:n sääntely toimii kehikkona, jonka puitteissa vakuutusmatemaatikon tutkintolautakunta voi laatia vaatimukset. Voimassa olevat vakuutusmatemaatikon riittäviä tietoja koskevat vaatimukset perustuvat eurooppalaiseen aktuaarikoulutuskehikkoon.

Talousvaliokunta muistuttaa, että hallituksen esityksen mukaisilla muutoksilla ei ole vaikutusta jo suoritettuihin tutkintoihin. Vakuutusmatemaatikon kelpoisuus on niillä henkilöillä, joiden kelpoisuus on vahvistettu vahvistamisaikana voimassa olleiden vaatimusten mukaisesti.

Talousvaliokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Valiokunnan mietintö TaVM 3/2020 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 108/2019 vp sisältyvät 1. — 4. lakiehdotuksen.

Helsingissä 24.3.2020

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juhana Vartiainen kok
varapuheenjohtaja Arto Pirttilahti kesk
jäsen Maria Guzenina sd
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Mari Holopainen vihr
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Riitta Mäkinen sd
jäsen Sakari Puisto ps
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Joakim Strand r
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Tuula Väättäinen sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller